

Sygn. akt I CSK 771/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa T. J.
przeciwko P.[...] spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 maja 2021 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją

w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący T. J. powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z tego, że Sąd Apelacyjny, wbrew utrwalonemu stanowisku uznał, iż szkoda wyrządzona osobom trzecim, wynikająca z naruszenia dóbr osobistych, nie jest szkodą na osobie, a tym samym odpowiedzialność pozwanej z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia została wyłączona.

Zgodnie z utrwalonym poglądem, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Z ustaleń Sądu Apelacyjnego wynikało, że do zawartej przez strony umowy ubezpieczenia miały zastosowanie ogólne warunki z dnia 10 lutego 2011 r. (k. 92 i n., dalej – „OWU”), których § 19 ust. 1 pkt 7 stanowił, iż pozwana nie odpowiada za szkody związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż objęte zakresem szkody na osobie. Jakkolwiek postanowienie to nie jest językowo jednoznaczne, w skardze pominięto, że pojęcie szkody na osobie precyzował § 2 pkt 53 OWU (k. 99v), zgodnie z którym szkodą na osobie jest szkoda będąca następstwem śmierci,

uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. W tym kontekście twierdzenia wniosku – w zestawieniu z wiążącymi dla Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi Sądu Apelacyjnego – nie pozwalały uznać, aby dokonana przez Sąd Apelacyjny wykładnia OWU, według której pojęcie szkody na osobie zawarte w § 19 ust. 1 pkt 7 OWU należało wiązać z art. 444 k.c., a odpowiedzialność związana z naruszeniem dobra osobistego w postaci kultu osoby zmarłej oraz szacunku i ochrony dobrego imienia zmarłego pozostawała poza granicami odpowiedzialności ubezpieczyciela, była błędna w stopniu ewidentnym i widocznym już *prima vista*, czego wymaga przyczyna kasacyjna, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Ubocznie należało zwrócić uwagę, że w lakonicznym wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wyjaśniono, z jakich przyczyn pogląd Sądu Apelacyjnego co do sposobu rozumienia pojęcia „szkoda na osobie” miałby godzić w utrwalone stanowisko judykatury. Skarżąca umotywowwała wprowadzie szerzej to stanowisko w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej, jednak wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz przytoczenie podstaw kasacyjnych oraz ich uzasadnienie stanowią odrębne wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej, a Sąd Najwyższy – orzekając w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – bada jedynie wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego motywy (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), bez wnikania w uzasadnienie i ocenę trafności podstaw kasacyjnych. Mankament ten nie miał jednak – z przyczyn wyjaśnionych wcześniej – rozstrzygającego znaczenia dla oceny powołanej w skardze przyczyny kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 i art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

a.s.